

Cambridge University Press

978-1-108-04452-3 - Acta et Diplomata Graeca Medii Aevi Sacra et Profana: Volume 3:

Acta et Diplomata Graeca Res Graecas Italiasque Illustrantia

Edited by Franz Miklosich and Joseph Müller

Frontmatter

[More information](#)

CAMBRIDGE LIBRARY COLLECTION

Books of enduring scholarly value

History

The books reissued in this series include accounts of historical events and movements by eye-witnesses and contemporaries, as well as landmark studies that assembled significant source materials or developed new historiographical methods. The series includes work in social, political and military history on a wide range of periods and regions, giving modern scholars ready access to influential publications of the past.

Acta et Diplomata Graeca Medii Aevi Sacra et Profana

This six-volume work, published between 1860 and 1890, contains a selection of documents in Greek which throw light on the history and politics of the Byzantine Empire in the Middle Ages. The editors, Franz Miklosich (1813–91), philosopher, linguist and Slovenian nationalist, and Josef (or Giuseppe) Müller (1823–95), a Greek scholar who also translated many important works by German classical historians into Italian, used as one of their sources the volumes of Greek manuscripts brought back to Vienna by Ogier Ghiselin de Busbecq (1522–92), who had acted as Imperial Ambassador to the Sublime Porte. Other manuscripts came from libraries in Ancona, Malta, Turin, and Venice. Volume 3 (published in 1865) consists of documents concerning the diplomatic and trade relations between Byzantium/Istanbul and the Italian city-states between 1188 and 1711, and in particular between the Ottoman conquerors and Venice.

Cambridge University Press

978-1-108-04452-3 - Acta et Diplomata Graeca Medii Aevi Sacra et Profana: Volume 3:

Acta et Diplomata Graeca Res Graecas Italiasque Illustrantia

Edited by Franz Miklosich and Joseph Müller

Frontmatter

[More information](#)

Cambridge University Press has long been a pioneer in the reissuing of out-of-print titles from its own backlist, producing digital reprints of books that are still sought after by scholars and students but could not be reprinted economically using traditional technology. The Cambridge Library Collection extends this activity to a wider range of books which are still of importance to researchers and professionals, either for the source material they contain, or as landmarks in the history of their academic discipline.

Drawing from the world-renowned collections in the Cambridge University Library and other partner libraries, and guided by the advice of experts in each subject area, Cambridge University Press is using state-of-the-art scanning machines in its own Printing House to capture the content of each book selected for inclusion. The files are processed to give a consistently clear, crisp image, and the books finished to the high quality standard for which the Press is recognised around the world. The latest print-on-demand technology ensures that the books will remain available indefinitely, and that orders for single or multiple copies can quickly be supplied.

The Cambridge Library Collection brings back to life books of enduring scholarly value (including out-of-copyright works originally issued by other publishers) across a wide range of disciplines in the humanities and social sciences and in science and technology.

Cambridge University Press

978-1-108-04452-3 - Acta et Diplomata Graeca Medii Aevi Sacra et Profana: Volume 3:

Acta et Diplomata Graeca Res Graecas Italiasque Illustrantia

Edited by Franz Miklosich and Joseph Müller

Frontmatter

[More information](#)

Acta et Diplomata Graeca Medii Aevi Sacra et Profana

VOLUME 3: ACTA ET DIPLOMATA GRAECA
RES GRAECAS ITALASQUE ILLUSTRANTIA

EDITED BY FRANZ MIKLOSICH
AND JOSEPH MÜLLER

CAMBRIDGE
UNIVERSITY PRESS

Cambridge University Press

978-1-108-04452-3 - Acta et Diplomata Graeca Medii Aevi Sacra et Profana: Volume 3:

Acta et Diplomata Graeca Res Graecas Italiasque Illustrantia

Edited by Franz Miklosich and Joseph Müller

Frontmatter

[More information](#)

CAMBRIDGE UNIVERSITY PRESS

Cambridge, New York, Melbourne, Madrid, Cape Town,
Singapore, São Paulo, Delhi, Mexico City

Published in the United States of America by Cambridge University Press, New York

www.cambridge.org

Information on this title: www.cambridge.org/9781108044523

© in this compilation Cambridge University Press 2012

This edition first published 1865

This digitally printed version 2012

ISBN 978-1-108-04452-3 Paperback

This book reproduces the text of the original edition. The content and language reflect the beliefs, practices and terminology of their time, and have not been updated.

Cambridge University Press wishes to make clear that the book, unless originally published by Cambridge, is not being republished by, in association or collaboration with, or with the endorsement or approval of, the original publisher or its successors in title.

Cambridge University Press

978-1-108-04452-3 - Acta et Diplomata Graeca Medii Aevi Sacra et Profana: Volume 3:

Acta et Diplomata Graeca Res Graecas Italiasque Illustrantia

Edited by Franz Miklosich and Joseph Müller

Frontmatter

[More information](#)

ACTA
ET
DIPLOMATATA
GRAECA MEDII Aevi
SACRA ET PROFANA

COLLECTA EDIDERUNT

FRANCISCUS MIKLOSICH ET IOSEPHUS MÜLLER

VOLUMEN TERTIUM

VINDOBONAE
CAROLUS GEROLD
MDCCLXV

Cambridge University Press

978-1-108-04452-3 - Acta et Diplomata Graeca Medii Aevi Sacra et Profana: Volume 3:

Acta et Diplomata Graeca Res Graecas Italiasque Illustrantia

Edited by Franz Miklosich and Joseph Müller

Frontmatter

[More information](#)

Cambridge University Press

978-1-108-04452-3 - Acta et Diplomata Graeca Medii Aevi Sacra et Profana: Volume 3:

Acta et Diplomata Graeca Res Graecas Italasque Illustrantia

Edited by Franz Miklosich and Joseph Müller

Frontmatter

[More information](#)

ACTA
ET
DIPLOMATA GRAECA
RES GRAECAS ITALASQUE ILLUSTRANTIA
E TABULARIIS

ANCONITANO FLORENTINO MELITENSI TAURINENSI VENETO VINDOBONENSI

SUMPTUS PRAEBENTE CAESAREA SCIENTIARUM ACADEMIA

EDIDERUNT

FR. MIKLOSICH
PROF. UNIVERSIT. VINDOBONENSIS

ET

IOS. MÜLLER
PROF. UNIVERSIT. PATAVINAE

VINDOBONAE
CAROLUS GEROLD
MDCCLXV

Cambridge University Press

978-1-108-04452-3 - Acta et Diplomata Graeca Medii Aevi Sacra et Profana: Volume 3:

Acta et Diplomata Graeca Res Graecas Italiasque Illustrantia

Edited by Franz Miklosich and Joseph Müller

Frontmatter

[More information](#)

Cambridge University Press

978-1-108-04452-3 - Acta et Diplomata Graeca Medii Aevi Sacra et Profana: Volume 3:

Acta et Diplomata Graeca Res Graecas Italasque Illustrantia

Edited by Franz Miklosich and Joseph Müller

Frontmatter

[More information](#)

ACTA
ET
DIPLOMATATA
RES GRAECAS ITALASQUE ILLUSTRANTIA
E TABULARIIS

ANCONITANO FLORENTINO MELITENSI NEAPOLITANO VENETO VINDOBONENSI

SUMPTUS PRAEBENTE CAESAREA SCIENTIARUM ACADEMIA

EDIDERUNT

FR. MIKLOSICH
PROF. UNIVERSIT. VINDOBONENSIS

ET

IOS. MÜLLER
PROF. UNIVERSIT. PATAVINAE

VINDOBONAE
CAROLUS GEROLD
MDCCCLXV

Cambridge University Press

978-1-108-04452-3 - Acta et Diplomata Graeca Medii Aevi Sacra et Profana: Volume 3:

Acta et Diplomata Graeca Res Graecas Italiasque Illustrantia

Edited by Franz Miklosich and Joseph Müller

Frontmatter

[More information](#)

Huius libri exscripta sunt exemplaria trecenta.

Cambridge University Press

978-1-108-04452-3 - Acta et Diplomata Graeca Medii Aevi Sacra et Profana: Volume 3:

Acta et Diplomata Graeca Res Graecas Italiasque Illustrantia

Edited by Franz Miklosich and Joseph Müller

Frontmatter

[More information](#)

Palaeographiae graecae conditor eruditissimus, Bernardus Montfaucon, cui unum tantum idque satis lacerum byzantinae aetatis diploma in promptu esset, iure querebatur, nisi orientalium regionum monasteriis accuratissime pervestigatis non posse non mancum exire graecorum diplomatum thesaurum. quod desiderium iustissimum cum nobis explere non licuisset, tamen contigit, ut in Italiae tabulariis publicis non contemnendum diplomatum graecorum ineditorum rebusque tam italicis quam byzantinis illustrandis utilissimorum spicilegium faceremus.

Antiquissima quidem omnium ex eo genere diplomatum graecorum, quae hodie in Italiae tabulariis iacent, tria in Vaticanis scriniis abscondita nobis nunc quidem edere non licuit: sunt autem Comnenorum ad pontifices Romanos datae epistolae, quarum duabus Ioannes Comnenus cum pontificibus Calixto II. a. 1124, Innocentio II. a. 1126. de ecclesiarum romanae et graecae unione agit, tertia Manuel Comnenus Ludovicum VII. Galliarum regem in terras sacras proficiscentem a se adiutum iri ad Eugenium III. a. 1146 rescribit.

Reliquorum vero, quae nos ex tabulariorum latibulis nunc primum in lucem prodire iussimus, a vestutate maxime insignia sunt ea, quae de commercio Ianuensium inter rempublicam et imperatores ex Angelorum familia oriundos perscripta in Taurinensi tabulario publico asservantur. in chartis bombycinis exarata sunt atramento, nisi quod imperatorum manus actis sollemnibus ipsorum nomina, epistolis mensium et indictionum notas rubrica subscripsit. Graecis exemplis, more inde a Palaeologis servato, aut subiecta aut seorsum addita est interpretatio latina, eadem subscriptione rubra distincta.

Rerum, quarum notitiam haec documenta offerunt, explicatio petenda erit ex Guilelmi Heyd V. Cl. libellis de Itolorum coloniis, cuius viri diligentissimi quaestiones ex his recens publicatis monumentis hic

Cambridge University Press

978-1-108-04452-3 - Acta et Diplomata Graeca Medii Aevi Sacra et Profana: Volume 3:

Acta et Diplomata Graeca Res Graecas Italiasque Illustrantia

Edited by Franz Miklosich and Joseph Müller

Frontmatter

[More information](#)

VI

illic aut corrigi poterunt aut suppleri. ex quo genere est actum inter Isaacum Angelum et Ianuensium rempublicam anni 1115., siue truncatum, cuius supplementum est sequens *πρακτικὸν τῆς παραδόσεως*, quod latino tantum sermone extat.

† Mense aprilis vigesima secunda die, quarta feria, indictione decima secundum ad nos factum scriptum panseuasti et cancellarii vie, domini Demetrii Torniki sic continens: Preclari et dilecti mihi socii, grammatici potentis et sancti mei imperatoris, tam tu, domine Constantine Padiadita, quam et tu, protonobilissime Sergie [Coluba]. Iungite vos cum preclaro desimotato domino Constantino Petriota, et tradite [pru]dentissimis legatis Genue Gulielmo Tornello et Guido Spinule quam prius Genuite habebant scalam, quod prius habebant embolum, maritimam scalam monasterii sancti Pantaleunis et que utrinque sint veteri eorum embolo coniuncta habitacula monasterii Apologotheton et monasterii Patricii Theodosii et domum Calamanni, videlicet Votoniati, cum habitaculis, duabus curiis, puteis, cisterna, balneo et duabus ecclesiis infra ambitum murorum eius existentibus cum pensionalibus, que sunt extra ambitum eiusdem domus supra cisterna Antifoniti existentibus. Mense maio, indictione decima. Subscriptio: Seuastos et cancellarius vie.

Astitimus in loco Coparie et emboli quondam Genuensium, et primum quidem fecimus mensuram et traditionem fundi habitaculorum emboli, quod prius habebant, deinde eorum, que nunc donata sunt a potentissimo nostro imperatore et habitaculorum et alterius scale. et mensura quidem fundi prioris eorum emboli incipit a semita emboli, que est versus meridiem et orientem diuidente inde et habitacula, que sunt versus partem orientis sancti Vasiani, videlicet Elecmon, ubi superest adhuc murus cementiceus. incipit etiam ab eodem muro et protenditur versus orientem usque contra habitacula, que sunt versus partem meridiei, que sustinent habitacula monasterii Ypsili in longitudine cubitorum viginti quinque, in latitudine a comuni embolo et versus meridiem usque ad luteum murum sustentem, que nunc donata sunt eisdem Genuensibus, que fuerunt monasterii Apologotheton, videlicet medici, cubitorum decem et nouem. super eundem fundum et equaliter cum embolo et cum semita, que est versus orientem, inuenitur habitaculum terraneum per duplum decliuiter stillans cum culmine in

Cambridge University Press

978-1-108-04452-3 - Acta et Diplomata Graeca Medii Aevi Sacra et Profana: Volume 3:

Acta et Diplomata Graeca Res Graecas Italasque Illustrantia

Edited by Franz Miklosich and Joseph Müller

Frontmatter

[More information](#)

VII

ergasterium macelli edificatum a Iohanne Rapsomati. ab amplificato predicto fundo et versus occidentem et versus meridiem emboli fundus quondam habitaculorum habens in longitudine a fine prescriptorum cubitos viginti quinque et versus occasum usque et ad finem ambitus eorum prioris emboli, scilicet usque ad habitaculum Patricii Theodosii cubitos sexaginta quinque et in latitudine a comuni embolo et versus meridiem versus partem occidentis quidem, videlicet secundum equalitatem Patricii Theodosii cubitos nouem et dimidium, super eundem et habitaculum dipagum decliuter stillans, edificatum ab Ascuthuriario Michaël, versus orientem vero a muro sustinente habitacula monasterii Ypsili et usque ad publicum embolum cubitos decem. ex alia parte emboli versus septentrionem et secundum equalitatem semite, que est versus orientem, contra predictum murum cementiceum alius murus de calcina latericius cum calcina constructus, incipiente fundo versus partem septentrionis existente emboli, quod extenditur ab ipso muro cementiceo et usque ad semitam, que est versus orientem et versus occidentem, usque ad occidentalem semitam, per quas transiebant pensionarii monasterii Apologotheton, videlicet remifices. versus embolum cubitos nonaginta unum et in latitudine a publico embolo et versus septentrionem cubitos duodecim. in eodem fundo inuentus est et puteus cum ore marmoreo desuper et de comuni lapide de supus. debet autem seruari et iterum eadem semita ut prius, propter transitum. que autem nunc donata sunt eis habitacula, habent sic: versus meridiem fundi vacui prius scripti et secundum equalitatem versus orientem callis domus monasterii Apologotheton, videlicet medici, habitaculum superoinferum duorum solariorum per cubiculum cum et solario versus orientem, septentrionem et meridiem ex duabus partibus et decliuter stillans, sustentatum ligneis columpnis, circumseptum tabulis sectis, que dicuntur sfendaria et cum fenestris et pauimentum de tabulis quercus. inferuis huius medium pauimentum sustentatum et illud ligneis columpnis, circumseptum similibus tabulis et cum ostiis et pauimentum tabulatum. versus occidentem huius et secundum equalitatem medii solarii sala superoinfera ad habitacula duo, sustentata ligneis columpnis, circumsepta similibus tabulis et cum ianuis, pauimentum tabulatum cum et versus septentrionem solario ex duabus partibus et decliuter stillante,

Cambridge University Press

978-1-108-04452-3 - Acta et Diplomata Graeca Medii Aevi Sacra et Profana: Volume 3:

Acta et Diplomata Graeca Res Graecas Italiasque Illustrantia

Edited by Franz Miklosich and Joseph Müller

Frontmatter

[More information](#)

VIII

que sunt inferius, huius duorum solariorum et eorum, que versus occidentem huius aliorum superoinferorum infima duo; sustentantur et clauduntur muris integris cum fundo versus occidentem horum cum stricta curiola quondam et eius existente ad locum ospicii, circumclauso et ipso cum stricto fundo curiole per muros integros cum duplicibus introitus portis versus septentrionem cum et ex duabus partibus stillantibus desuper habentibus huiusmodi habitaculis, videlicet eius, qui est versus orientem duorum solariorum per cubiculum eorum, que est versus occidentem huius, duorum superoinferorum per salam et ab huiusmodi, qui est versus occidentem strictus fundus curiole semite, que est versus orientem, diuidentis inde fundum secreti Mirelei versus partem orientis et versus partem occidentis usque ad habitacula monasterii Ypsili et versus ortum horum secundum partem solarii cubitos viginti quinque et latitudo calle, qui est versus septentrionem, diuidente exinde habitacula Sancte Dinameos et versus septentrionem usque et ad murum et latitudinem prescriptorum decem et nouem cubitorum, que sunt ab embolo et versus meridiem cubiti octo cum muri grossitudine. ex alia parte semite, que est versus orientem et versus septentrionem, domicilia superoinfera tria, que sunt edificata a Georgio Copa et secundum equalitatem eiusdem semite habentia longitudinem a fine eorum, que sunt ab embolo duodecim cubitorum latitudinis fundi pridem eorum emboli et versus septentrionem cubitorum decem et nouem et latitudo a semita, que est versus ortum, usque ad eam, que est versus occidentem, cum grossicie muri cubitorum octo et dimidij, quod situm est inter duas semitas. ad occidentem partis, que est versus meridiem emboli et pertinencie horum, alia habitacula monasterii Archistratigi, videlicet Patricii Theodosii superoinfera iii. transmutata ab eo, qui tenebat in domicilia tria habentia longitudinem a parte horum, qui est ad ortum et occasum usque ad publicam semitam diuidentem, que secundum equalitatem et versus meridiem emboli alia domicilia Apologotheton, que sunt inter ipsam semitam et curia Pisanorum cubitorum viginti cum uno et latitudo a comuni embolo et versus meridiem cum duobus grossis muris cubitorum octo. versus meridiem eiusmodi habitaculorum a parte orientis et versus occidentem usque ad cubitos duodecim habent eiusmodi habitacula solarium versus curiam latitudinis cubitorum duo-

rum per stillantia ex duabus partibus tria et per alia tria decliuter stillantia, quod autem versus occidentem est unum superoinferum, quod et super portam est, non habet solarium versus meridiem propter habitaculum, quod supra portam est, dimissum monasterio Patricii Theodosii secundum quod prius; per introitum autem et exitum porte debent introduci et ipsi pensionarii eiusmodi trium superoinferorum habitaculorum ita, ut non ledatur una pars ab altera; curia autem debet possideri ex toto a monasterio Patricii Theodosii, ut existens prorsus eiusdem monasterii, adaquari autem debent pensionarii eiusdem trium superoinferorum habitaculorum a puteo, qui est iuxta portam. ex alia autem parte emboli versus septentrionem pistrinum monasterii Apologotheton cum superoinferis habitaculis duobus versus orientem et secundum equalitatem emboli et occidentalis semite eius, que est ad occidentem pertinencie primi emboli eorum, per quam transeunt pensionarii Apologotheton versus embolum, cooperta per salam magnam et solarium versus publicam viam per decliuter stillantia habentibus longitudinem huiusmodi a semita, que est versus orientem, per quam transeunt remices versus embolum et versus occidentem cubitorum sexdecim, ut altera parte, que est versus occasum stacionis pistrini decisa et dimissa monasterio Apologotheton, et latitudo eorum a comuni embolo et usque ad integrum murum, quod circumclaudit monasterium Apologotheton cubitorum duodecim et in ipso fundo puteus. de maritimis scalis. maritima scala, que prius tenebatur ab ipsis Genuensibus, que extra portam Veteris Rectoris, que incipit a canali, qui est versus orientem, diuidente exinde versus orientem aliam scalam monasterii domini Manuel et directo versus occidentem et ultra turrem et ex latere porte quasi cubitorum sexaginta cum dimidio, et latitudo a muro et usque ad arenam. inuenta sunt autem in ea secundum equalitatem litoris habitacula infima quattuor habentia pensionem annua nomismata sex, per utrimque decliuter stillans cum culmine iuncto turri et in ante decliuter stillans ad duo ergasteria habentia pensionem annua nomismata tria. et versus orientem canalis, quod egreditur per portam, numulariorum mensa cooperta tegmine decliuter stillanti habens fiteosi nomisma unum. et versus orientem porte et secundum equalitatem muri cum sepe habitacula infima tria per utrimque decliuter decurrens cum culmine,

Cambridge University Press

978-1-108-04452-3 - Acta et Diplomata Graeca Medii Aevi Sacra et Profana: Volume 3:

Acta et Diplomata Graeca Res Graecas Italiasque Illustrantia

Edited by Franz Miklosich and Joseph Müller

Frontmatter

[More information](#)

X

habentia pensionem annua nomismata sex. et e regione huius et secundum equalitatem litoris aliud habitaculum per utrimque decliuter decurrens infimum iunctum, quod versus orientem est canali, ut quod versus orientem est canali pertinente prorsus, que ex alia parte est et versus orientem scale, habens pensionem nomismatum quinque, habens longitudinem a canali, quod est versus ortum et versus occidentem cum et ipsam dimidia semita cubitorum triginta trium et censum aeris ipsius. alia scala, que nunc donata est eis, que versus orientem est eiusmodi scale, incipit a predicto canali cum et ipsa tota latitudine eiusmodi canalis, et dirigitur versus ortum usque ad aliud canale, quod est versus orientem anguli muri, quod est in medio cortine, longitudinis cubitorum triginta unius et dimidii cum quarta per totum canale, quod est versus occasum, ut canali, quod versus orientem est pertinente ad eam, que versus ortum est, scalam. in ea inuentum est habitaculum infimum unum ex duabus partibus stillans, habens pensionem nomismatum sex, et superoinfera duo, que sunt scalarum. clauditur autem eadem scala sudibus sex cubitorum versus orientem et secundum equalitatem canalis ut canali existenti extra eandem scalam ex toto et ut versus occasum existente penitus canali intra eandem scalam. in ea et lignee scale tres. in prescripta autem intra mare lignee scale due. cum his ascripta est et donata eisdem Genuensibus domus illius Votoniata, que sita est in loco Calvorum, que sic habet: Dei sancta ecclesia in solarium unius anguli cum trulla, que sustinetur muris et columpnis quattuor, una bithina; his autem, que intra tribunal et zonam, indutis marmoribus diuersorum colorum usque ad ornatum, quod dicitur cosmitis; edificiis, que sunt a medio templo versus occidentem, indutis testis de Nicomedia; desuper predictum cosmitem et usque ad ipsam trullam est ornata musio aureo et de coloribus cum duobus postibus in fasico cum pectoralibus duobus cum ostiis cancellatis et fenestris. pauimentum autem de lapidibus viridibus circa medium trium zonarum et circumferentiarum per incisionem lucencium cum rotunditatibus coloratis et circuito albo et dokimino, desuper autem circa medium occidentalis postis inuentus est Christus marmoreus. maceria tribunalis de stimonariis marmoreis viridibus, quattuor pectoralibus, perforatis duobus et sanctis cancellis ligneis sculptis de tabulis grauibus cum cosmite marmoreo desuper et ante miacokilin-

drum deauratum in duas partes, sanctum tribunal, pauimentatum de viridibus in modum crucis. sanctum altare marmoreum subtili una columpna sustentatum et desuper velum in specie cubiculi sustentatum a quattuor columpnis subtilibus et fornicibus quattuor; versus septentrionem huius tropica monangularis depicta supra pamnos sine pauimento, que portatur muris, columpna una cum fornicibus et pectoralibus duobus cum portis cancellatis et fenestris et sancta mensa cum columpnis quattuor, ligneis muris et tribunali depictis simpliciter. tribunal autem est pauimentatum solum cum marmoribus albis sine clausura. ad meridiem huius alia tropica unius anguli depicta supra pamnos, circumsepto tribunali per subtiles columpnas duas vathinginas et columpnas duas sarkinas et paruis pectoralibus quattuor cum cuniculis et cosmite marmoreo. et sancta mensa sustentatur breui columpna, et est pauimentata marmoribus albis habens rotunditates de coloribus et incisione, in ipsa et postes tres cum ostiis duplicibus duobus et uno coneluso portante desuper istoriam sancte Dei genitricis, in quam ceroforarium eneum rotundum cum manibus duabus et instrumentis octo ad cereos figendos et sessione lampadis et desuper fornice gipsea. tribunal huius per musium aureum et de coloribus; versus meridiem huius laquear sub tribus subtilibus calamis, cuniculo uno et righis quinque et pauimentum de marmoribus albis et rubris. iacet super ipsum laquear et pectorale marmoreum, pendet autem et tabula, qua pulsatur ad officium. ad occasum ecclesie tropica duplex, que sustinetur muris et columpnis cum postibus octo et leptocalamo uno, pauimentum vero sine marmoribus circumseptum versus septentrionem muris quattuor et frustris decem et poste uno versus occasum. ad septentrionem huius et versus occasum eius, que a septentrione unius anguli tropice lateris solarium per laquearia quattuor et cubiculum unum et ad septentrionem eiusdem cubiculi solarium sub laqueari sustentatum a leptocalamis septem et aliis leptocalamis duobus versus tropicam lateris, poste uno, erectis cancellis duobus et sepe per paucas tabulas, pauimentatis omnibus preter laquearis, solarium de marmoribus albis cum circumferentiis in modum crucis et quassatis rubris et anagemisti pauci, unius et vithini defectiue de omnibus. ad occasum eiusmodi solarii et tropice rotundum augatum tribunalibus scissis, sustentatum muris et subtilibus columpnis quattuor et

Cambridge University Press

978-1-108-04452-3 - Acta et Diplomata Graeca Medii Aevi Sacra et Profana: Volume 3:

Acta et Diplomata Graeca Res Graecas Italiasque Illustrantia

Edited by Franz Miklosich and Joseph Müller

Frontmatter

[More information](#)

XII

leptocalamis quinque circumseptum, poste uno, muris tribus, cosmitis quattuor, pectoralibus tribus cum cancellis portarum et rectis cancellis quattuor. in pauimento saluantur marmora ierostasie et ipsa cum defectu et bithinio circumferentia et ipsa defectiua. versus occasum huius semicirculus sub leptocalamis quattuor et uno ocioso circumseptus tabulis et pauimentum de cosmitis marmoreis defectiue. ad occasum eius, que ad meridiem tropice lateris paruum caricoxilum sustentatum muris et leptocalamis duobus et poste, fasico magno uno et alio versus septentrionem leptocalamo ocioso uno et pauimentum marmoribus albis et rubris cum opere plumario. ab hoc versus occidentem et meridiem tropica alia, cubicula quadrata duo et ex duabus partibus stillans tectum circa medium sustentatum muris et columpnis octo, duobus vathinginis, circumclausa postibus octo, cosmitis tribus, muris duobus, pectoralibus quattuor cum cancellis ostiorum et recto cancello uno et pauimenta de marmoribus albis per incisionem rotunditatis de coloribus et rubris cum defectu. ad meridiem huius sala magna, cuius pauimentum sine marmoribus, sustentata muris et columpnis duabus magnis circumsepta postibus marmoreis sex, uno fasico recto, cancello uno, gipseis tabulis cum vitris defectiue. ad meridiem huius secundum partem, que est ad orientem, cubiculum et ex duabus partibus stillans tectum, sustentatum muris et columpnis sex. in cubiculo caminatum circumseptum muris, muro marmoreo, cosmite et pectoralibus duobus sine marmoribus. ad occasum huius et versus meridiem occidentalis partis eusdem sale laquear, quod dicitur caricoxilum, cum duabus ligaturis, sustentatum muris et columpnis duabus, poste marmoreo uno et pauimentum opere plumario. ad orientem huius et versus meridiem unius cubi- culi et dirriti, ubi et caminatum, cubicula duo et dirritum omnino putrida discooperta et sine pauimento sustentata muris et columpnis sex a terra et desuper saluis existentibus versus meridiem edificiis cancellum ostiorum marmoribus duobus, in quibus inuenta sunt claustra ferrea tanquam virge undecim cum circulis decem et octo. versus orientem magne sale et ad meridiem harum domorum solarium discoopertum et ex parte coopertum, coopertum in parte laquearis propter ligna ascensus, sustentatum leptocalamis duobus et pauimentatum de marmoribus rubris et albis. ab hoc unicus ascensus sustentatus edi-

ficio de calcina et ad meridiem huius tetrasarum sustentatum muris et leptocalamo uno; intra hoc autem et versus meridiem cubiculum sustentatum muris et poste marmoreo uno. ad orientem huius et supra portam tropica cum laqueari paruo versus curiam sine tabulato sub leptocalamo uno et pauimentum de frustris rubris et incisione defectiua. que autem suptus sunt eiusmodi domicilia et ecclesie in fine domus firmantur muris et columpnis albis et uno piperato. catogium versus meridiem tropice idoneum est ad portam, que porta inuenta est per postem marmoreum unum cum duobus ostiis depictis et parua porta et clauis et romanisiis et intus leptocalamis duobus sustinentibus inferius pauimentum laquearis sine tabulato, quod est versus aulam solarii. versus orientem eiusmodi porte et ad meridiem superioris curie habitacula superoinfera septem cooperta cubiculo uno circa medium et salis duabus cum solarium versus aulam per tropica et ex duabus partibus stillancia et ad meridiem alterius solarii per dirrita introitus et murum integrum, qui claudit strictum transitum, qui introducit a parte Calvuorum in eiusmodi curiam utrisque solariis inuentis ex toto putridis et iam cadentibus et ipsis, pauimenti putrefacti pauimentatis in parte de confractis marmoribus et incisione defectiua, sustentatis huiusmodi a terra et desuper muris et ligneis columpnis et subtilibus columpnis quattuor solarii, quod est versus curiam. ante hec superior curia clausa versus orientem muro per se stante, ad meridiem autem per descriptas domos versus septentrionem proprie dominationis cementicio sustentaculo. versus occidentem ecclesia et magna sala. in eiusmodi curia inuenta sunt duo marmorea ora, unum cisterne et aliud lacunaris. versus septentrionem eiusmodi curie ex duabus partibus stillans solarium cum pauimento discooperto aproximans et adiacens sustentatori contiguo cum venerabili et libera, que est versus orientem, feminarum mansione sanctissime Dei genitricis Tu Mandila. debet autem esse huiusmodi pars et habitaculum, ut versus curiam, integrum. alia curia, que versus septentrionem descriptarum domorum cum versus orientem domus superoinfera sala duarum sperarum, anogium quidem ad orreum, catogium vero ad stabulum cum transtris usque ad medium et presepio duplo cum solarium versus curiam et versus septentrionem per tectum ex utraque parte stillans et aliud ex una parte decurrens et ascensum cooper-

Cambridge University Press

978-1-108-04452-3 - Acta et Diplomata Graeca Medii Aevi Sacra et Profana: Volume 3:

Acta et Diplomata Graeca Res Graecas Italiasque Illustrantia

Edited by Franz Miklosich and Joseph Müller

Frontmatter

[More information](#)

XIV

tum tecto ex una parte stillanti. versus septentrionem eiusmodi curie habitacula superoinfera octo per cubicula duo et salam cum et solario versus curiam et extera per dirrita et catachita ex toto putrida, cuius infimum indiget ostio cum poste marmoreo, parua porta et clauī et toppa et intus duobus ostiis octo cubitorum, sustentata muris et ligneis columpnis. ad occidentem eiusmodi curie aliud habitaculum superoinferum per salam, duas rotunditates, habentem anogium quidem ad orientem, catogium vero ad stabulum sine repagulis et presepio. versus meridiem curie et sub laqueari solario et augati medio pauimento et infimum per fornices non septum. ad occidentem descriptorum habitaculorum, que sunt ex utraque parte magne sale, et ipsius magne sale habitaculum magnum coopertum triclinario magno sustentatum muris et columpnis duabus non clausum et absque pauimento, in ipso iacet et cosmitis marmoreus magnus. ad meridiem huius via stricta discooperta et ab hac versus occidentem caricoxilum cum calcina constructum et ex una parte decurrens tectum clausum muris luteis et de calce claudentibus versus occidentem virorum monasterii Sancti Demetrii. in eo et puteus profundus cum ore marmoreo et alio ore ocioso. intra hoc versus septentrionem et versus occasum magne infime sale catogium, supra que media pauimenta et superiora solaria, que per tropicam et laquearia cooperiuntur aperta existentia omnino et sine pauimento, sustentantur autem a terra et desuper muris cementiciis et columpnis sex, desuper autem de columpnis quinque; infimum autem eiusdem terrestris sale et eorundem infimorum testudineorum idoneum est ad cisternam. versus occasum eorundem mediorum pauimentorum ecclesia in solario cooperta ex duabus partibus, sustentata muris et columpnis duabus, pectoralibus tribus, rectis cancellis duobus, quattuor columpnis ociosis, pectoralibus quattuor tribunalis, sancta mensa et pauimentum de frustris marmoreis albis. atrium sine marmoribus coopertum pauimento putrido, introitus cum duabus portis cum poste marmoreo et columpna una. tribunal cum supercilio et que in circuitu cum musio aureo et de coloribus. ad occasum huius solarium per tropica paruum et ab ipsa tropica per muros et columpnas quattuor, postes quattuor ligneos cum putridis ostiis et pauimento de comunibus lapidibus et incisione defectiua, que ab his lignea scala putrida. a lignea [scala] vero et usque

in terram edificata gradibus petrinis et marmoreis. versus occasum horum et curie balneum cum calcina edificatum cum solo edificio marmoreis tabulis et subtilibus columpnis duabus et imaginibus cum msio. catogium ecclesie circumseptum et portis clausum. in eadem curia puteus cum ore et lacunaribus tribus, ad occidentem eiusmodi curie alia curia, que est supra cisternam Antifonitu. que ad septentrionem eiusmodi curie sunt domicilia, inuenta penitus sunt destructa ab incendio accidenti, solis superexistentibus undecim muris. cementiciis versus meridiem, que sunt coniuncta viri monasterio Sancti Demetrii habitacula infima decem cooperta tecto ex una parte stillanti circumsepta et portis clausa, que tenentur a diuersis pensionariis unaqueque pro nomismate uno; habent autem latitudinem a muro Sancti Demetrii et versus septentrionem cubitorum quinque et versus occidentem eius alia habitacula octo cooperta per salam, sustentatum muris, circumsepta et portis clausa, que habent et ipsa latitudinem ana cubitos quinque et dimidium et in occidentali versus meridiem ascella porta cum duobus ostiis de ligneis octo cubitorum. in eadem curia inuentum est foramen in testudine cisterne sine ore. debent autem edificari et incensa habitacula secundum primum habitum et adaquari debent, qui habitant in eiusmodi curia et soli in potu eorum et potu solo sine adaquatione balnei et potu iumentorum suorum, eo quod cisterna sit domini et saluatoris nostri Iesu Christi Antifoniti. hiis hoc modo descriptis et numeratis et traditis prudentissimis legatis Genue Gulielmo Tornello et Guido Spinule presens traditionis practicum a nobis editum est mense et indictione prescripto anno sexmillesimo septingentesimo. Subscriptiones.

† Seruus potentis et sancti nostri imperatoris Constantinus Pedia-dita. † Seruus potentis et sancti nostri imperatoris Sergius protonobilissimus Coliuas. † Desimotatus Constantinus Petriota.

Documenta nonnulla graeca ad commercia Angelorum Pisanaeque reipublicae pertinentia et alia quaedam consimilia e tabulario Florentino ab eiusdem tabularii praefectis nuper edita, a nobis repetita sunt: de quibus non est quod pluribus exponamus, cum eadem acta una cum reliquis documentis latinis et italis, quibus imperatorum graecorum cum rebus publicis Pisana Florentinaeque pacta continentur, eidem praefecti, additis amplissimis commentariis, propediem publicaturi sint.

Cambridge University Press

978-1-108-04452-3 - Acta et Diplomata Graeca Medii Aevi Sacra et Profana: Volume 3:

Acta et Diplomata Graeca Res Graecas Italiasque Illustrantia

Edited by Franz Miklosich and Joseph Müller

Frontmatter

[More information](#)

XVI

Largam edendi materiem Venetorum acta cum imperio Byzantino obtulerunt: quorum actorum, inde ab aetate Michaëlis Palaeologi, cuius cum duce Rainerio Zeno a. 1265 pactum in tabulario Vindobonensi as-servatum, omnium antiquissimum est, seriem tantum non integram exhibere tabularii Veneti beneficium concessit: paucorum tamen in ter-pretationes tantum latine extant, exemplaria graeca perierunt, in quo-rum numero est a duumviris clarissimis G. L. Fr. Tafel et G. M. Tho-mas in vol. III. pag. 322. editum documentum latinum, et alia, quae ex Pactorum et Commemorialium libris apud Venetos conservatis eiusdem G. M. Thomas opera edentur.

Exemplaria graeca Palaeologorum scripta sunt in membrana, inde ab a. 1324. utraque lingua, dextrorsum graece, latine sinistrorsum: nisi quod ex Florentino Neapolitanoque tabulariis eruta acta quaedam Palaeolo-gorum cum Venetis interpretatione latina carent. bullae aureae, quae olim a fasciis sericis aut rubris aut violaceis suspensa erant, praeter duo Florentina documenta, in nullis hodie servatae sunt.

Acta graeca, quae tabularium Neapolitanum exhibet, ab illarum regionum vel dominatoribus vel privatis hominibus graecis oriunda in-spicientibus nobis a nostro consilio aliena esse visa sunt.

Documentum Anconitanum, quo Anconitanorum mercatorum privi-legia Andronicus Palaeologus senior confirmavit, ut hoc quidem loco edere liceat, singulari Dominici Promis bibliothecarii Taurinensis hu-manitati debetur. est autem in membrana perscriptum graece tantum: bulla et fascia desiderantur.

† Ἐπειδὴ τὸ τοῦ Ἀγκῶνος κουμουνιον ἐξαπέστειλαν εἰς τὴν βα-σιλείαν μου ἀποκρισιαρῖους αὐτῶν τοὺς συνετοὺς ἀνδρας, τὸν τε Φλώ-ριον Στεφάνου τοῦ Ταβρέλη καὶ τὸν Ἀντώνιον τοῦ Βαρθολομαίου, ἔχοντας προκουρατόριον ἐντελές παρ' αὐτῶν καὶ παρὰ τῆς βουλῆς τούτων κοινῶς πάσης, καθὼς ἐμφαίνεται ἐν τῇ ἐκθέσει τούτου, γε-γονός καὶ γραφὴν κατὰ ἔτος τὸ ἀπὸ τῆς τοῦ κυρίου σαρκώσεως χι-λιοστὸν τριακοσιοστὸν ὄγδον, ἰνδικτιῶνα ἕκτην καὶ μῆνα μάρτιον, διὰ χειρὸς νοταρίου Νικολάου τοῦ Θωμᾶ τοῦ ἀπὸ τῶν Ταβρελίων, εἰς τὸ δύνασθαι αὐτοὺς λαλῆσαι καὶ ἀναφορὰν ποιήσασθαι ἐκ μέρους τοῦ τοιοῦτου κουμουνίου καὶ παρακαλέσαι καὶ ἐξαιτησασθαι κατὰ χάριν ἀπὸ τῆς βασιλείας μου τὴν κάτωθεν δηλωθησομένην ζήτησιν

Cambridge University Press

978-1-108-04452-3 - Acta et Diplomata Graeca Medii Aevi Sacra et Profana: Volume 3:

Acta et Diplomata Graeca Res Graecas Italiasque Illustrantia

Edited by Franz Miklosich and Joseph Müller

Frontmatter

[More information](#)

XVII

καὶ λαβεῖν ταύτην καὶ δέξασθαι δίκαιον καὶ ἐκ μέρους αὐτῶν, εἴπερ εὐδοκῆσει τὰ περὶ τούτου ἢ βασιλεία μου, ὑποσχεθῆναι τε ἐκ μέρους αὐτῶν πρὸς τὴν βασιλείαν μου, ὅσον καὶ περὶ τούτου κατωτέρω δηλωθήσεται. καὶ καταλαβόντες οἱ εἰρημένοι πρέσβεις ἀνήγγειλαν καὶ ἐζήτησαν καὶ παρεκλήτευσαν τὴν βασιλείαν μου, ἵνα ἐπὶ τῇ πρὸ καιροῦ γεγονυῖα παρὰ τῆς βασιλείας μου τῷ τοιοῦτῳ κουμουνίῳ Ἀγκῶνος εὐεργεσία καὶ χάριτι καὶ συγκαταβάσει τοῦ κομμερκίου προστεθῆ καὶ περισσότερα χάρις καὶ συγκατάβασις, οἷον ἵνα ἐπὶ ταῖς γινομέναις παρ' αὐτῶν πραγματεῖαις ἐν τῇ χώρᾳ τῆς βασιλείας μου διδῶσιν ὑπὲρ τε κομμέρκιου, καμπανιστικοῦ, μεσιτικίου καὶ πάσης ἄλλης ἐπηρείας καὶ δύσεως εἰς τὰ ἑκατὸν ὑπέρπυρα ὑπὲρ ἐμβολῆς ὑπέρπυρα δύο καὶ ὑπὲρ ἐκβολῆς ὁμοίως ἕτερα ὑπέρπυρα δύο, ὑποσχεθῆσαν δὲ οἱ δηλωθέντες ἀποκρισιάριοι ἐκ μέρους τοῦ τοιοῦτου κουμουνίου παντός, ἵνα μηδεὶς τὸ ἀπὸ τοῦδε ἀπὸ τοῦ εἰρημένου κουμουνίου Ἀγκῶνος ἢ τῆς διακρατήσεως καὶ τοῦ κοντάτου αὐτοῦ τολμήσῃ διαβιβάζειν ἑαυτὸν ἢ τὰς πραγματείας αὐτοῦ ἐξουσεύειν, ὡς εἰς ἄλλο κουμουνιον συγκαταριθμούμενος, τῷ τῶν Γενουιτῶν δηλονότι ἢ τῶν Βενετικῶν ἢ τινὸς ἄλλης ἐτέρας ὑλότητος ἢ αὐθεντίας, ἢ προκομίζειν γράμματα καὶ ἔγγραφα συνιστῶντα τὴν τοιαύτην ἐξουσίαν ἢ ἐλευθερίαν αὐτοῦ, ἀλλὰ διαβαίνωσι πάντες οἱ τοῦ εἰρημένου κουμουνίου Ἀγκῶνος καὶ τοῦ κοντάτου καὶ τῆς διακρατήσεως αὐτῶν ὡς Ἀγκωνιτῆται, τελούντες ὑπὲρ πασῶν πραγματειῶν, ἃς ἐπιφέρεισθαι μέλλουσιν ἀνεγκρατήτως καὶ ἄνευ παντός δόλου καὶ ῥαδιουργίας εἰς τὰ ἑκατὸν ὑπέρπυρα ὑπὲρ ἐμβολῆς ὑπέρπυρα δύο καὶ ὑπὲρ ἐκβολῆς ὁμοίως ἕτερα ὑπέρπυρα δύο, ἐπειδὴ καὶ τὸ εἰρημένον κουμουνιον θέσπισμα καὶ τάξιν ἐγγράφως καὶ ἀρκετῶς ἐποίησαντο κατὰ τὴν τούτων συνήθειαν ἐπὶ τούτῳ, καὶ τὰ φθάσαντα γενέσθαι τισὶν ἐξ αὐτῶν ἀπὸ μέρους κουμουνίων ἐτέρων ἔγγραφα ἄκυρα καὶ κενὰ ἔταξαν εἶναι καὶ τιμωρίας ἀναλόγους καὶ ποινὰς ἐθέσπισαν γίνεσθαι τοῖς τολμήσουσιν εἰς τὸ ἐξῆς προτεῖναι πωρῶς ταῦτα, καθὼς καὶ τὰ περὶ τούτου ἐν ἐγγράφῳ διατάξει καὶ θεσπίσματι γεγονότι παρὰ τοῦ τοιοῦτου κουμουνίου καὶ δοθέντι πρὸς τὸ μέρος τῆς βασιλείας ἡμῶν εἰς τὴν περὶ τούτου ἀσφάλειαν καθαρῶς δηλοῦται. ἢ βασιλεία μου τὴν τοιαύτην αἴτησιν καὶ παράκλησιν αὐτῶν προσδεξαμένη τὸν παρόντα χρυσόβουλλον λόγον ἐπιχορηγῆ καὶ ἐπιβραβεῦει αὐτοῖς, δι' οὗ

XVIII

προστάσσει καὶ διορίζεται, ἵνα προηγουμένως μὲν ἔχη τὸ στέργον τὰ ἐν τῷ ἐτέρῳ χρυσοβούλλῳ ἐγχωρηθέντα καὶ δωρηθέντα τῷ τοιούτῳ κουμουνίῳ Ἀγκῶνος παρὰ τῆς βασιλείας μου κατὰ χάριν καὶ εὐεργεσίαν ἐν τῇ θεοφρουρήτῳ Κωνσταντινουπόλει, προστεθῆ δὲ τούτοις καὶ κατὰ χάριν ἐτέραν παρὰ τῆς βασιλείας ἡμῶν ἢ εὐεργεσία αὕτη ἢ διὰ τῶν δηλωθέντων ἀποκρισιαρίων αὐτῶν ἐκ μέρους αὐτῶν, καθὼς εἴρηται, ἐκζητηθεῖσα, ἤγουν ἵνα εἰς τὰς πραγματείας, ὅσας ποιεῖν μέλλουσι, διδώσιν ὑπὲρ τε κομμερκίου, καμπανιστικοῦ, μεσιτικίου καὶ πάσης ἄλλης δόσεως εἰς τὰ ἑκατὸν ὑπέρπυρα ὑπὲρ ἐμβολῆς ὑπέρπυρα δύο καὶ ὑπὲρ ἐκβολῆς ὁμοίως ἕτερα ὑπέρπυρα δύο, καὶ οὐδὲν καθέλκωνται εἰς ἄλλο τι πλεόν, ὀφειλόντων καὶ αὐτῶν ποιεῖν τὰς τοιαύτας πραγματείας αὐτῶν μετὰ καθαρότητος πάσης καὶ ἄνευ δόλου καὶ βραδιουργίας τινός καὶ ὑποδεικνύειν καὶ φανεροῦν εἰς τὸ κομμέρκιον πάντας τοὺς τοῦ μέρους αὐτῶν καὶ πάσας αὐτῶν πραγματείας καὶ μὴ παραχωρεῖν τισὶν ἐξ αὐτῶν τῶν ὄλων Ἀγκωνιτιάνων παρποκρύπτειν καὶ ὑποκλέπτειν τι ἐκ τούτων καὶ μὴ διδόναι ὑπὲρ πασῶν τῶν γινομένων παρ' αὐτῶν πραγματειῶν τὸ τοιοῦτον κομμέρκιον ἢ βούλεσθαι τινα ἐξ αὐτῶν πειρᾶσθαι διαβαίνειν ὡς ἐτέρου γένους ἄνθρωπον καὶ πραγματευτὴν, ἀλλὰ ἀναγκάζειν τοὺς ὄλους διαβαίνειν ὡς Ἀγκωνιτιάνους κατὰ τὸ γεγονός παρ' αὐτῶν καὶ δοθὲν τῇ βασιλείᾳ μου, ὡς ἀνωτέρω δεδήλωται, ἔγγραφον θέσπισμα· ἐπεὶ ἐὰν ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ εἰς τὸ ἐξῆς φανῶσι τινὲς ἐξ αὐτῶν τῶν Ἀγκωνιτιάνων βραδιουργία καὶ δολιότητι χρεώμενοι κατὰ τινα τὸν ἀναγεγραμμένον τρόπον καὶ ὑποκλέπτοντες τὸ τυχόν τοῦ ἀνήκοντος δίδοσθαι παρ' αὐτῶν τοιοῦτου κομμερκίου, καὶ οὐκ ἐκ τοῦ παραπίνα γίνηται παρὰ τῶν ἐτέρων ἢ ἔνεκεν τούτου εἰς αὐτοὺς ἐπεξέλευσις καὶ διόρθωσις, ἄκυρον μέλλει διαμεῖναι καὶ ὅσον διὰ τοῦ παρόντος χρυσοβούλλου λόγου ἐγένετο πρὸς αὐτοὺς τοιαύτη χάρις καὶ εὐεργεσία. τούτου γὰρ χάριν καὶ ὁ παρῶν χρυσοβούλλος λόγος τῆς βασιλείας μου γεγονώς ἐπεδόθη τοῖς εἰρημένις ἀποκρισιαρίοις τοῦ δηλωθέντος κουμουνίου Ἀγκῶνος καὶ δι' αὐτῶν πρὸς τὸ τοιοῦτον κουμούνιον, ἀπολυθεὶς κατὰ μῆνα ἰούλιον τῆς ἐνισταμένης ἔκτης Ἰνδικτιῶνος τοῦ ἑξακισχιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ ἑκκαιδεκάτου ἔτους, ἐν ᾧ καὶ τὸ ἡμέτερον εὐσεβὲς καὶ θεοπρόβλητον ὑπεσημῆματο κράτος †.

Cambridge University Press

978-1-108-04452-3 - Acta et Diplomata Graeca Medii Aevi Sacra et Profana: Volume 3:

Acta et Diplomata Graeca Res Graecas Italiasque Illustrantia

Edited by Franz Miklosich and Joseph Müller

Frontmatter

[More information](#)

XIX

† Ἀνδρόνικος, ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ πιστὸς βασιλεὺς καὶ ἀτοκράτωρ Ῥωμαίων, Δούκας Ἄγγελος Κομνηνὸς ὁ Παλαιολόγος †.

Documenta imperatorum Trapezuntiorum cum rebus publicis Italarum pactiones continentia nulla nobis contigit ut reperiremus.

Pacti, quod Alexius III. Comnenus cum Venetorum duce iniit, exemplum graecum a Pasinio in codicum Taurinensium catalogo editum, nos denuo examinato apographo paulo emendatius repetivimus.

Postremo quae ad illustrandam profanam imperii byzantini historiam faciunt documenta ab aliis ante nos edita, in nostra collectione desiderari nolimus: quae ad superiorum editorum fidem denuo expressimus.

Atque haec quidem de imperatorum Graecorum documentis.

Reliquam huius voluminis materiem in duas partes distribuimus ita, ut priore ea, quae principes latini aut ipsi in oriente ediderunt aut a Graecis rescripta acceperunt, comprehenderemus, quorum exempla partim nos e tabulario Veneto eruimus, partim Carolo Hopf, professori Regiomontano, accepta referimus, qui quae in itinere orientali collegit, liberaliter nobis edenda permisit, partim denique a Ducangio et Buchonio olim edita nos repetenda curavimus: altera autem parte complexi sumus ea, quae Turcarum imperatores tum cum rebus publicis Venetorum Florentinae tum cum Ordine Hospitalis S. Ioannis Hierosolymitani pacti sunt: quorum illa pleraque omnia e tabulariis Veneto, Vindobonensi (unde tria documenta Ernestus Birk V. Cl. nobis tradidit), Florentino a nobis prolata sunt, haec e tabulario Melitensi Caroli Hopf diligentia eruit eiusdemque officiosa comitas nobiscum communicavit.

Earum pactionum, quas Turcarum principes, antequam imperio Constantinopolitano potirentur, cum Venetis fecerunt, exempla graeca perierunt, latinae tantum interpretationes in tabularii Veneti indicibus referuntur.

Graeca documenta Turcarum in charta turcica levigata scripta sunt, praefixo imperatoris signo, quod tughra vocatur, aurato et colorato. in quorum editione nos eam legem tenuimus, ut haec monumenta recentioris aetatis, omni genere errorum scilicet inquinata, nulla nostra

b *

Cambridge University Press

978-1-108-04452-3 - Acta et Diplomata Graeca Medii Aevi Sacra et Profana: Volume 3:

Acta et Diplomata Graeca Res Graecas Italiasque Illustrantia

Edited by Franz Miklosich and Joseph Müller

Frontmatter

[More information](#)

XX

emendandi opera adhibita, fidelissime ad exemplarium speciem repraesentaremus. commentariis, quibus vel maxime indigere viderentur, nunc quidem abstinuimus, fortasse alias huc redituri, cum praesertim multa documenta latine et italice scripta, quibus Turcarum Italarumque mutua commercia non mediocriter illustrare licebit, adhuc editionem expectent.

Documentum graecum ab Andrea Marmora nobili Corcyraeo a. 1672. in historia insulae Corcyrae editum, cum haud dubie suppositivum et in familiae Marmorarum gratiam confictum sit, a reliquis seclusimus et supplementi causa hoc loco subiecimus.

Διὰ χάριν τοῦ παντοδυνάμου θεοῦ.

Ἐμμανουήλ Κομνηνός, δούξ Πελοποννήσου, Ῥωμανίας δεσπότης καὶ διάδοχος πάσης αὐτοκρατορείας καὶ βασιλείας Ῥωμαίων.

Ἐκ τῶν δικαιωμάτων σκοποῦντες ὑπάρχειν τοὺς ἐκάστη τῷ πόθῳ ἐν ταῖς τῶν μεγιστάνων καὶ βασιλέων προστάγμασιν ὑπήκοντας καὶ τούτοις τῇ τῆς καρδίας ὀρέξει δουλεύοντας πάσης τιμῆς καὶ δωρήματος ὑπ' αὐτῶν ἀξιοῦσθαι, μᾶλλον δὲ τοὺς τὰ ἴδια σώματα εἰς κινδύνους ἰσχυρωτάτων πολέμων τιθέντας, τῆς τε γλυκοτάτης ταύτης ζωῆς καὶ νεότητος μὴ φειδομένους ὑπὲρ τοῦ ἑαυτῶν βασιλέως, πόλεμον ὑπ' ἄλλοφύλων ἐχθρῶν ἔχοντας. τοῦτ' αὐτὸ καὶ ἡμεῖς πράττομεν δωρηφοροῦμενοι τοὺς εἰς ἐκάστην ἀνάγκην καὶ ἡμετέραν χρεῖαν, ἢ καὶ πόλεμον καθ' ἡμῶν ἐγειρόμενον βοηθείας χάριν συνδραμόντας· ὅθεν τῆς βοηθείας μέγιστον σκευὸς ἐφευρηκότες τὸν εὐγενέστατον καὶ μεγαλοπρεπέστατον κύριον Γεώργιον Μάρμορα, ἀνθοχάρितον ἐκ τοῦ ἡμετέρου γένους βλάστημα, ἄνδρα τίμιον καὶ ἐνάρετον, μεγάλου θυμον καὶ ἐν δυνάμει ἀνδρείας περιδοξον, πάσης τε τῆς τῶν ἐπιστημῶν σοφίας καὶ συνέσεως πλήρη, ὅς πολλάκις ὑπὲρ τῆς ἡμῶν βασιλείας θάνατον ἐλεῖν ἐξελέξατο, ἑαυτὸν παρεχόμενος εἰς διαφόρους κινδύνους καὶ ἀνάγκας ἡμῶν, καὶ τὸ μᾶλλον ὡς βοηθείας χεῖρα ἡμῖν προθυμοτάτως δέδωκεν, ὅτε τὴν δεδοξασμένην κατὰ τῶν Γάλλων νικην ἐγείρομεν, τούτους ἀποδιώκοντες πάσης πόλεως [καὶ] χώρας τῆς ἡμετέρας βασιλείας, ἀπονέμομεν αὐτῷ τὴν νῆσον Προκόνησον μετὰ πάντων τόπων καὶ χωρίων, ἔτι δὲ καὶ πάντων τῶν ἐκεῖσε κατοικούντων ἀνθρώπων ἐξουσιάζειν, ἐν τε ζωῇ καὶ θανάτῳ πράττειν καὶ εἰς ἅπαντα τὴν πρόνοιαν ἔχειν ἀνεμποδίστως. ὡς βούλεται, οὐδεμίαν

Cambridge University Press

978-1-108-04452-3 - Acta et Diplomata Graeca Medii Aevi Sacra et Profana: Volume 3:

Acta et Diplomata Graeca Res Graecas Italiasque Illustrantia

Edited by Franz Miklosich and Joseph Müller

Frontmatter

[More information](#)

XXI

ἐξέτασιν παρά τινος ἔχων καὶ οὐδέποτε δύνασθαι τινα τούτῳ ἐναντιωθῆναι, οὔτε λόγον ζητοῦντα, οὔτε μισθὸν ἐθέλοντα τῶν ἐκεῖ οἰκούντων, ἀλλ' ἔχειν καὶ ἐξουσιάζειν αὐτὸς τε καὶ ἅπαν τὸ ἑαυτοῦ γένος κατὰ διαδοχὴν, ὡς ὑπ' αὐτοῦ κυρίως οἰκοδομηθεῖη ἂν, ἔχοντες καὶ ἄλλην τινα ἀπόδειξιν τοῦ τοιοῦτου δωρήματος, τὸν ἐν μακαριᾷ τῇ λήξει γινόμενον εἰρηνικώτατον βασιλέα Ἐμμανουήλ, θεῖον τῆς ἡμετέρας βασιλείας, ὅστις παρέχοιεν ταύτην τὴν νῆσον τῷ εὐγενεστάτῳ καὶ πάνυ ἐνδόξῳ κυρίῳ Ἰωάννῃ Κομνηνῷ, πάππῳ τοῦ ἄνωθεν γεγραμμένου Γεωργίου, ἐν τύπῳ χρυσοβούλλου βεβαιώσεως, μετὰ τινων ἀληθῶν ὑποσχέσεων, τοῦ ἐν πάσαις ταῖς ἡμετέραις ἀνάγκαις καὶ πολέμοις ἡμῖν βοηθῆναι, περὶ ὧν καὶ ἡμεῖς τὰ νῦν ὡσαύτως βουλόμεθα ἐξ ἡμῶν μὲν κατασκευάζεσθαι κατὰ καιρὸν πολέμου τῆς ἡμῶν βασιλείας πλοῖα τὸν ἀριθμὸν τέσσαρα, ἐξ αὐτῆς δὲ τῆς νήσου ταῦτα καλῶς ὑπλιζέσθαι ἕκ τε αἰρετῶν, ὀπλομάχων καὶ ὄπλων εἰς τὸ διαφυλάττεσθαι τὴν βασιλείαν καὶ ὑπ' οὐδενὸς ἐχθροῦ νικηθῆναι. ταῦτα γέγραπται καὶ ἐνσημανθέντα συνήθως ἐν τῇ ἡμετέρᾳ βασιλείᾳ τῇ τε χρυσῇ βούλᾳ κατεμπιστωθέντα ἐδόθη τῷ ἄνω εἰρημένῳ Γεωργίῳ ἐν μηνὶ ἰουλίῳ ἰνδικτικῶνος ζ' ἔτος ,ςψλβ Ἐμμανουήλ Κομνηνὸς δοῦξ.

Reliquum est, ut gratias agamus tabulariorum praefectis, qui suos nobis thesauros liberaliter recluserunt, virisque omnibus, qui aut in perscrutandis Italiae tabulariis ac bibliothecis sua auctoritate nos adiuverunt aut commodatis e suo penu documentis de hac collectione bene meriti sunt, denique academiae Caesareae Vindobonensi, cuius insignis munificentia huius quoque tertii voluminis edendi sumptus praebuit.

Editores.

Corrigenda.

Pag. lin.		Pag. lin.	
12. 13.	[ἡ τρόπου] legendum videtur ἢ προσώπου	90. 32.	post ἀνθρώπων adde θελή- σουσαι.
19. 20.	μαγυπικοῦ lege μαγκυπτικοῦ.	91. 3.	et 6. pro ἡ τῶν lege καὶ τῶν.
24. 2.	adde: Orig. chart. bombyc. tabularii Florentini. Latine extat apud Dal-Borgo, Diplomi Pisani 147.	92. 18.	προτροπῶν lege προτροπῆς.
28. 34.	Ἀντηφωνητοῦ lege Ἀντιφωνητοῦ.	93. 20.	δμῶν lege ἡμῶν.
29. 16.	ποῦ πλοίου lege τοῦ πλοίου.	94. 30.	ἑξακισχιλιοστοῦ ἑπτακισιοστοῦ δγδοηκοστοῦ lege ἑξακισχιλιο- στοῦ ἑκτακισιοστοῦ δγδοηκοστοῦ.
64. 34.	γὰρ πῶς lege γὰρ πως.	95. 19.	τρόπῳ τινὶ lege τινὶ τρόπῳ.
86. 18.	ἔρατῆς lege ἔραστῆς.	96. 2.	pro καὶ τῶν Βενετικῶν lege καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας.
87. 2.	εἰ καὶ lege ἢ καὶ.	et l. 28. post τζακίου adde κῶρ.	
87. 15.	βασίλεια μου lege βασιλεία ἡμῶν.	100. 17.	pro στέρ[γειν lege στέ]ργειν.
88. 15.	πόρτας lege πόρτης.	111. 25.	corr. tabularii, ut etiam in calce sequentium actorum.
88. 21.	post βασιλείας dele μου.	130. 22.	pro Alexius II. pone Alexius III.
88. 32.	ἐρχομένων τῶν lege ἐρχομέ- νων ὁμοίως τῶν.	133. 9.	post ἀλλότριον ex sequentibus addendum videtur πρόσωπον, quod in apographo deest. l. ult. pro ἀπὸ lege ἀπὸ.
89. 6.	post βασιλείας dele μου.	137. 31.	πωλεῖν lege πωλεῖ.
89. 11.	χρεῖαν εἰκος. lege χρεῖαν τῶν εἰκοςπέντε.	207. 5.	pro 1389 lege 1439.
89. 27.	post παραχωρήσῃ adde αὐτοῖς.	225. 10.	ante τοιαύτην adde τὴν.
89. 29.	καὶ ταῖς ἄλλαις lege καὶ ἐν ταῖς ἄλλαις.	228. 1.	Constantinus XI. lege Con- stantinus XII.
90. 5.	post Γενουίτην adde: ἡ ἀπὸ Γενουίτου εἰς Βενέτικον.	243. 32.	ωράται: lege φράται.
90. 31.	pro ὅποισδήτινι: ἂν γ' lege ἴποισ. ἀνθρώπων.	249. 32.	pro Amadeum VI. lege Am. VII.
		259. 20.	μὲν τὴν lege μὲ τὴν.
		287. 15.	pro Genuenses lege Ianuenses.